Nr. 19. Kraków, Czwartek 6 września 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym
wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt

Redakcja: ulica Reformacka Nr. 7 Telefon Nr. 2014	Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 44.000 Mkp, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 50.000 Mkp. Cena numeru 2000 Mkp.	Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 750 Mkp. Nadesłane 2.250 Mkp. Po kronice 3.000 Mkp. Na pierwszej stronie 3.750 Mkp. Załączniki wedle umowy.	Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

TELEGRAMY

Niemcy nawiązują rokowania z Francją

Berlin, 6 września. Dzisiejsze dzienniki przynoszą senzacyjną wiadomość, że kanclerz Dr. Stresemann zdecydował się nawiązać z Francją bezpośrednie rokowania i przedłożyć rządowi francuskiemu nowe propozycje. Ambasadorowie Francji, Belgii w Berlinie mają już w najbliższych dniach otrzymać od Dra Stresemanna nowe propozycje rządu niemieckiego w kwestji okupacji zagłębia Ruhry i w kwestji reparacyjnej. Z Londynu donosza, że tamtejsze koła polityczne objawiają niezwykłe zadowolenie z powodu mnożących się oznak blizkiego porozumienia niemiecko-francuskiego. Angielskie koła polityczne nie tają się z tem, że jedynie dojście do skutku porozumienia francusko-niemieckiego uczyni bezprzedmiotowemi różnice dzielące obecnie ententę i grożące rozbicie się ententy.

KONFERECJA AMBASADORÓW O KONFLIKCIE WŁOSKO-GRECKIM.

Paryż, 6 września. Konferencja ambasadorów obradowała wczoraj nad odpowiedzią rządu greckiego na notę, dotyczącą zbrodni, popełnionej na członkach włoskiej misji delimitacyjnej. Przyjęto do wiadomości oświadczenie rządu greckiego, który oświadcza gotowość w razie, gdyby jego odpowiedzialność została udowodniona, iuszczenia się z tych żądań, które komisja tu uzna za sprawiedliwe. Rząd grecki proponuje utworzenie komisji celem wszczęcia śledztwa i odnalezienia winnych, złożonej z delegatów 3-ch państw, reprezentowanych w komisji delimitacyjnej. Po stwierdzeniu, że zasada prawa międzynarodowego jest, że państwa są odpowiedzialne za zbrodnie i zamachy polityczne, popełnione na ich terytorjach, konferencja ambasadorów przyjęła niezwłocznie do zbadania szczegóły śledztwa. Następne posiedzenie konferencji odbędzie się najpóźniej w piątek rano.

Z RADY LIGI NARODÓW.

Genewa, 6 września. — Rada Ligi Narodów obradowała wczoraj nad konfliktem włosko-greckim. Salandra oświadczył, że ponieważ zamordowano oficerów, którzy reprezentowali konferencję ambasadorów, cała sprawa łączne z okupacją Korfu podlega radzie ambasadorów. Przed wypowiedzeniem się rady ambasadorów Liga nie ma kompetencji. Delegat grecki Politis odpowiedział, że Grecja przyjęła z góry decyzję albo konferencji, albo Ligi, dając gwarancje, że słuszne sankcje będą zastosowane. Okupując Korfu, Włochy wszczęły akcję odrębną od akcji ambasadorów, stwarzając nowy konflikt, ktyry Grecja przedkłada radzie. Przewodniczący wicehrabia Ishi proponuje odroczenie dyskusji, aby zakomunikować rządom wysłuchane propozycje. Robert Cecil prosi o odczytanie artykułów 10, 12 i 15-go traktatu wersalskiego, które figułują również w traktatach St. Germain i Neuilly, poczem oświadcza, że jeżeli artykuły te będą stosowane od ustawy Europy współczesnej, zostaną zachwiane. Lord Robert Cecil żąda zwołania następnego posiedzenia rady jak najprędzej, aby móc zakomunikować o wynikach ogólnemu zgromadzeniu. Dalsza dyskusja została odroczona bez określenia daty.

Dyktatura finansowa w Niemczech

Dolar w Berlinie dzisiaj 33½ miljona — Funt mięsa 6 miljonów

Berlin, 6 września. Wczoraj odbyło się posiedzenie gabinetu, celem omówienia projektów zaprowadzenia dyktatury finansowej i gospodarczej dla zapobieżenia katastrofie gospodarki państwowej.

Berlin, 6 września. Na wiadomość o dalszym spadku marki niemieckiej w Nowym Jorku zareagowała tutejsza spekulacja nawą haussą dolara. Dziś przed otwarciem giełdy kurs dolara w obrotach prywatnych dochodził 33 i pół miljona marek niemieckich. W stosunku do tego podwyższyły się niesłychanie ceny na artykuły żywności. Za jedno jajko płacono dzisiaj w Berlinie pół miljona marek. Funt masła 6 miljonów, funt mięsa średniej jakości do 5 miljonów, lepszego 6 miljonów. Funt kartofli 60 do 70 tysięcy marek, funt mąki 90.000 marek. Skutkiem tego prawdopodobnie już w dniu dzisiejszym podwyższy się w dalszym ciągu cena chleba.

Poseł polski w Tokio p. Patek ocalał

Budynek poselstwa polskiego częściowo zniszczony

Warszawa, 6 września. Wydział prasowy Ministerstwa spraw zagranich kumunikuje: Poseł polski w Waszyngtonie Dr. Władysław Wróblewski zawiadomił ministerstwo spraw zagranicznych, że otrzymał z Tokio wiadomość, że poseł polski w Tokio Patek ocalał. Także personal poselstwa polskiego ocalał. Budynek poselstwa polskiego jest częściowo zniszczony.

—ooo—

Wybuchy wulkanów i zalewy w Japonji trwają dalej

Paryż, 6 września. — Do Pekinu nadchodzą wiadomości z Osaki, że w Tokio nastaje powoli porządek. Samoloty wojskowe wymieniają wiadomości między Tokio a Osaką. Rząd zamierza przenieść swą siedzibę do Kioto. Niepokoje w Tokio są na porządku dziennym. Gwałtowne zalewy i wybuchy wulkanów trwają dalej. O losie obcych kolonji brak wiadomości.

Paryż, 6 września. Z Tokio nadchodzą wiadomości, że dały się odczuć dwa nowe trzęsienia ziemi, przyczem kilkaset domów, które poprzednio ocalały, zapadły się. Mają być nowe ofiary.

Paryż, 6 września. Wedle doniesień z Osaki, w parku koło Tokio staw jest pełny zwłok dzieci i kobiet, które wolały znaleść śmierć w wodzie niż w płomieniach. Wedle doniesienia z Pekinu, kompanje pomocnicze, które przybyły do Jokohamy, znalazły tam tylko 10.000 ludzi. Reszta zginęła lub uciekła w głąb kraju.

Paryż, 6 września. Z Nagasaki donoszą, iż gmachy ambasady włoskiej, francuskiej, oraz Stanów Zjednoczonych, a także poselstwa polskiego, szwajcarskiego, czechosłowackiego, chińskiego i holenderskiego zostały całkowicie albo częściowo zniszczone. Gmach poselstwa belgijskiego ocalał. Ambasador włoski zginął. Przywrócona została komunikacja między Yokohamą a Waszyngtonem. Sytuację pogarsza ogromnie brak środków żywności. Szpital morski w Yokohamie runął, grzebiąc w gruzach liczne ofiary.

POMOC DLA JAPONJI.

Paryż, 6 września. Havas donosi z Pekinu, że rząd chiński postanowił zezwolić na nieograniczony wywóz ryżu do Japonji i wyasygnować 200.000 dolarów na akcję ratowniczą.

Londyn, 6 września. Komunikat radiostacji telegraficznej w Leafield: Komendant eskadry angielskiej otrzymał polecenie zakupu większej ilości środków żywnościowych i udania się z tym zapasem do Japonji, gdzie żywność ta ma być oddana do dyspozycji rządu japońskiego.

Konflikt włosko-grecki grozi zawieruchą światową

Anglja i Francja zmusza Włochy do ewakuacji Korfu

Londyn, 6 września. Lord Curzon oświadczył wczoraj wieczór ambasadorowi włoskiemu, że rząd angielski w porozumieniu z Francja zdecydowany jest bronić kompetencji Ligi Narodów i jej autorytetu w konflikcie włosko-greckim. Wobec oświadczenia Mussoliniego, że Włochy pozostaną na Korfu aż do wypełnienia wszystkich warunków przez Grecję, w którem to oświadczeniu Mussolini przypomniał, że Korfu przed czterema stu leciami należało do Wenecji. Panuje zdanie, że przygotowuje się wspólna akcja Anglji i Francji aby przeforsować ewakuację Korfu w razie, gdyby Liga Narodów nie była w stanie tego uczynić.

—ooo—

Ostre naprężenie włosko-jugosłowiańskie

Paryż, 6 września. Według nadeszłych z Belgradu doniesień zamierza rząd włoski wystosować do Jugosławji ultimatum w sprawie Rieki. Włochy mają zamiar anektowania przy użyciu siły zbrojnej Rieki. Premier Pasicz konferował wczoraj z Poincarem w sprawie naprężenia włosko-jugosłowiańskiego.

Berlin, 6 września. „Vossische Zeitung“ dowiaduje sie z Belgradu, że panuje tam przekonanie, że wielkie mocarstwa nie dopuszczą do aneksji Rieki przez Włochy o ile zależeć im będzie na utrzymaniu spokoju nad morzem Adrjatyckiem i na morzu Śródziemnem. Dziennik belgradzki „Politika“ bardzo ostro krytykuje stanowisko Włoch. Uwaga, że Włochy nie mogły się już posunąć dalej, gdyż wywołałoby to zawieruchę nad morzem Adrjatyckiem znacznie większą, aniżeli obecna nad morzem Jońskiem. „Politika“ zwraca uwagę, że Jugosławja poczyniła już pewne przygotowania.

Giełdy zagraniczne

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 6 września. Otwarcie giełdy godz. 10. Berlin 0.00001.9. Holandja 555 i pół. Londyn 25.12. Paryż 30.97. Medjolan 23.55. Praga 16.52 i pół. Budapeszt 0.03. Bukareszt 2.52. Belgrad 5.85 i pół. Sofja 5.40. Warszawa 0.0023. Wiedeń 0.0078 i jedna czwarta; austr. korona stemplowana 0.0079.

Zurych, 6 września. Zamknięcie giełdy: Berlin 0,0000.16, Holandja 218¼, Nowy Jork 555¾, Londyn 25.11, Paryż 30.95, Medjolan 23.60, Bruksela —, Praga 16.55, Budapeszt 0[illegible], Bukareszt 2.52, Belgrad 5.85, Sofja 5.40, Warszawa 0.0023, Wiedeń 0.0078¼ Austr. korona stemplowana 0.0079, Kopenhaga —

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 6 września (tel. wł.) Waluty: Marka polska 0.26—0.28, marka niemiecka 0,0014, korony czeskie 2095, franki szwajc. 12640, francuskie 3885, funty ang. 318.500, dolary 70.560.

Dewizy: Warszawa 0.28—0.29, Berlin 0.0014. Praga 2113, Zurych 12755, Paryż 3932, Nowy Jork 70935. Londyn 320300.

Giełda efektów: Zieleniewski —.—, Fanto 4,320.000 Karpaty galicyjskie 656.000 Galicja 27,800.000, Schodnica —.—, Siersza —.—, Lwów-Czerniowce —.—, Kolej północna 19.900.000, Alpine Montan 783.000, Huta Poldi 1.130.000.

Dzisiejsza giełdą berlińska

Berlin, 6 września. Nowy Jork 33,117.000, Londyn 149,625.000, Szwajcarja 5,985.000, Paryż 1,855.350, Praga 997.500, Wiedeń 46.683.

Budapeszt, 5 września. Marka polska 0,0825—0,0990.

Berlin, 5 września. Marka polska 9.000.

Praga, 5 września. Dewizy. Amsterdam 13.40. Berlin 0002.05. Chrystiania 555. Kopenhaga 625. Sztokholm 912. Zurych 616. Londyn 155. Nowy York 34.00. Marki niemieckie 0.003.25. Marki polskie 1.32. Paryż 192.50.

Paryż, 5 września. Weksle. Ameryka 17.93. Belgja 81.80. Anglja 80.82 i pół. Holandja 702 i trzy czwarte. Włochy 76.00. Szwajcarja 322 i pół. Hiszpanja 239 i pół. Praga 53.40.

Londyn, 5 września. Weksle. Paryż 80.57 i pół. Belgja 95.65. Szwajcarja 25.06. Holandja 11.51 i jedna czwarta. Nowy York 451.12. Hiszpanja 33.68 i pół. Włochy 106.37. Wiedeń 321.500. Niemcy 60,000.000. Bukareszt 970.

Giełdy towarowe

Chicago, 5 września. Giełda zbożowa: Pszenica na wrzesień 101 i pięć ósmych, pszenica na grudzień 105 i 5 ósmych; kukurudza na wrzesień 85 i jedna ósma, kukurudza na grudzień 67 i pół; owies na wrzesień 37 i jedna ósma, owies na grudzień 39 i jedna czwarta; żyto na wrzesień 66, żyto na grudzień 69 i pół.

Chicago, 5 września. Smalec na wrzesień 11.87 i pół, smalec na grudzień 11.80; słonina cena najniższa 887½, słonina cena najwyższa 975; boczki wędzone 8.90; dowóz świń do Chicago 36000, dowóz świń na zachód 135.000, świnie lekkie cena najniższa 925, cena najwyższa 950, świnie ciężkie cena najniższa 860, cena najwyższa 915.

Nowy York, 5 września. Dowóz do portów Atlantyku i Golfu 20.000, dowóz wewnątrz kraju 17000. Targ miejscowy middling 26.80. Tendencja stała.

Terminy: wrzesień 25.65, październik 25.51, listopad 25.50, grudzień 25.48, styczeń 25.23, marzec 25.34, lipiec 25.07.

Nowy Orlean, 5 września. Targ bawełny. Targ miejscowy middling 25.00.

Terminy: październik 24.84, grudzień 24.94, styczeń 24.85, marzec 24.60, maj 24.58.

Brema, 5 września. Targ bawełny. Fully middling good colour and stople loco za 1 kg notowanie zamknięcia 12.775.860 nominalnie.

Liverpool, 5 września. Targ bawełny. Obroty 8000, dowóz 1300, brazylijska 12 punktów niżej, egipska niezmieniona. Targ miejscowy middling 15.63. Tendencja stała.

Terminy: sierpień 14.60, wrzesień 14.20, październik 14.02, listopad 13.97, grudzień 13.87, styczeń 13.81, luty 13.77, marzec 13.68, kwiecień 13.63, maj 13.53, czerwiec 13.41, lipiec 13.20.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 6 września

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	5/IX.
P. T. H. I—V em.	83—88	93—80
„Impex“	1,3	1,4—1,3
„Pharma“ (B. Jawornicki)	220—230	230
Bracia Rolniccy I em.	45—45.5	
„Polski Glob“		7,2
C. Hartwig. Poznań		
Żegluga Polska	26—28	25—26,5
Zieleniewski I—IV em.	**2050—2125**	**2075—2000**
Warsz. Parowozy I—III em.	115—125	122—110
H. Cegielski, Poznań I—IX	**154—159**	**16[illegible]—15[illegible]**
„Potęga“ Tow. huty żel.	**1550**	
„Le[illegible]iesz“		
„Trzebinia“ I—VI em.	245—26[illegible]	265—[illegible]
„Pocisk“		
Automotor		48—45
Portland-Cem. Szczakowa		
Górka	**2780—2900**	
Siersza	**1225—1300**	**1300—1250**
Tepege I—IV em.	**650—730**	**640—660**
Polska Nafta	120—125	130—115
Oikos		
„Pokucie“ Naft. S. A. I em.	130	130

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	5/IX.
Pezet		
Strug	290—325	260—325
Syndykat Kosz., Kraków	230—290	180—225
Tłuszcze Trzebinia		
„Krakus“ I—VI em.	140—150	130—150
Porcelana Cmielów	235—245	240—242
Fabr. cukru w Chodorowie	**1350—1400**	**1325-1380-1350**
Elektr. Siersza I—IV em.	75—78	82—77
Zakłady przem. „Ryngrat“		
S. W. Niemojowski	175—185	
Fabr. kapel. w Myślenicach		75
Bank Przemysłowy I-VIII	87—89	92—87
Bank Hipoteczny	178—190	190—180
Bank Małopolski	110—115	110
Ziemski Bank Kredyt.	50	53—50
Powszechny Bank Kredyt.	21—25	22—20
Akc. Bank Związkowy I-IX		
Bank Komercjalny I—IV	35.5—37	37—34
Bank Kred. w Warszawie		
Bank Związ. Spółek Zarob.	610—620	610

OFICJALNA GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Kraków, 6 września. Nowy Jork 270.000—275.000, Londyn 1,240.000, Paryż 14.700—15.000, Szwajcarja 48.250—49.000, Włochy 11.2000, Berlin 0.01, Wiedeń 3.90—387, Praga 8000—8200—8050.

Kraków, 6 września. Punkt ciężkości spekulacji przeniósł się dzisiaj na giełdę walutową, gdzie zapanowała niepodzielnie zwyżka. Ruch w walutach bardzo ożywiony, transakcyj bardzo wiele.

Oczywiście kosztem rynku walutowego giełda efektów była zaniedbana, aczkolwiek kursa na ogół utrzymały się na wczorajszym poziomie. Silnie zwyżkowały ze znanych powodów jedynie Tepege, Strug i Syndykat koszykarski. Ciężkie papiery, posiadające zaufanie giełdy krakowskiej a przedewszystkiem Zieleniewski nie utrzymały się. Z akcyj bankowych poszukiwany Bank Małopolski bez towaru.

Ną pogiełdzie notowano: Jaworzno 3.600—3.650. Gazy 5.950—6.050. Chybi 1.750—1.800. Lokomotywy 150. Silesia 370 płacono, 410 żądano. Len 370. towar. Azot 120—108.

Giełda warszawska

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek
Bank Dysk. Warszawski	815—835
„ Handl. „	1900
„ dla Han. i Prz. 1—7	255—265—275—290
„ Kredytowy	170—200
„ Małopolski w Krak.	
„ Przemysłowy w Warsz.	
„ Pols. Handl. w Pozn.	
„ „ przem. we Lw.	85—75—80
„ Tow. spół. w Warsz.	
„ Zachodni	720—710
„ Ziems. Kred. we Lw.	
„ Zjed. Ziem. Pol. w W.	
„ Zw. Sp. Zar. w Pozn.	620—600
„ Związków Ziem.	
Kijewski i Scholtze	1100—1200—125
Fr. Puls	125—110
Wildt i Sp.	190—170
Cukrownia Chodorów	1320—1270—1300
„ Czersk I i II.	410—450—440
„ Częstocice	6000—6400—6200
„ Gosławice	550—490
„ Michałow	750—810—780
Warsz. Tow. F. Cukru	poj. 9500—9300 śrd. 9500-10300
Firley	150—155—150
Łazy	85
Drzewny przemysł	65—63
Warsz. T. Kop. Węgla	a 100 szt. 1100—1025 50 szt. 1185—1135
H. Cegielski w Poznaniu	157—140—145
Lilpop, Rau i S-ka	207—207·5—192.5
Modrzejowskie zakł.	1800—2000—1875
Norblin, Br. Buch i W.	310—290
Ostrowieckie zakł.	2250—2375—2325
„ 5	2050—2225—2130
Orthwein i Karasiński	
Rohn, Zieliński i Ska	230—250
K. Rudzki i Ska 1—4	
Fitzner i Gamper	2500—2300—2400

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek
Starachowice 1—4 em.	1350—1240—1275
„Trzebinia“	
Ursus 1 em.	300
Ursus 2 em.	
Pocisk	220—260—247.5
Parowóz	135—120—125
L. Zieleniewski	2050—2100
Zawiercie	
Żyrardów	62000—59000
Ł. J. Borkowski	172.5—175—170
Hurt	
B-cia Jabłkowscy	45—46—41
War. Tow. Transp. i Żegl.	32—27—28
Polbal	30
Spiess i Syn	290—400—375
Zachod. Tow.	55.5—62.5
Cmielów	225—250—240
Elektryczność	
Pol. Tow. Elektryczne	185—205—195
Belpol	
Haberbusch i Schiele	
Tow. oczyszcz. spirytusu	1450—1500
Tepege	650—675
Polska Nafta	117.5—115
Bracia Nobel	345—330—335
Lenartowicz i Br. Ryl	46—44
Pustelnik	220—250
Siła i Swiatło	235—215
Fabryka pap. „Klucze“	180
Eksp. Soli Potasowych	1500
Cerata	
Skóry i Garbniki	60—57.5—62.5
Kabel	260—270
Przemysł Naftowy	800—785
Strem	
Unia	1400—1350—1400
Marynin	
Warsz. Syndykat Rolniczy	

OFICJALNA GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Warszawa, 6 września. Waluty: Dolary 249.000. Czeki. Belgja 11.550, Berlin 0·00775, Holandja 98.000, Londyn 1,126.000, Nowy Jork 249.000, Paryż 14.000, Praga 7.450, Szwajcarja 44.850, Wiedeń 3.52·5, Włochy 10.650.

Ostatnie wiadomości telegraficzne

PROCEDER PRZY SKARGACH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

Genewa, 6 września. Rada Ligi Narodów przy współudziale Skirmunta i Benesza dyskutowała nad sprawą procedury stosowanej przy skargach mniejszości narodowych składanych Radzie. Delegat brazylijski Rio Branko referował wniosek polski zmierzający do tego: 1) aby skargi były komunikowane tylko członkom Rady, którym traktaty powierzyły opiekę nad mniejszościami, nie zaś jak dotychczas wszystkim członkom Ligi; 2) aby skargi mniejszości były wnoszone przed radę Ligi nie jak dotychczas przez podkomitet Rady Ligi lecz przez przedstawicieli mocarstw mających odpowiedzialność za swoje wystąpienia, jak to ustanawia traktat mniejszościowy; 3) aby skargi były nadsyłane nie bezpośrednio, lecz za pośrednictwem rządu interesowanego; 4) aby uchylać skargi pochodzące od organizacji międzynarodowych.

Wniosek analogiczny z ustępem 1 i 2 złożył także rząd czeski.

Skirmunt zaznaczył, że sprawy mniejszościowe reguluje się najskuteczniej środkami wewnętrznymi państw interesowanych, a Liga narodów interweniować powinna tylko w wypadkach ostatecznych. Interwencja obcych czynników i organizacyj międzynarodowych chybia celu. Następnie delegat polski zauważył, że pretensje zgłoszone do trybunału haskiego przez Niemcy uważające się za interesowane sprawami mniejszości w Polsce na podstawie art. 93 traktatu wersalskiego są bezpodstawne, albowiem stypulacje tego artykułu zastąpił traktat mniejszościowy. Rada Ligi Narodów przyjęła ustęp 1) i 2) wniosku polskiego. Lord Robert Cecil podkreślił ważność tego wniosku dla procedury mniejszościowej. Ustępy 3) i 4) odłożono do bliższego zbadania, powrócą one do Rady na jednej z następnych sesji.

KORFANTY WE WIEDNIU.

Wiedeń, 6 września. — Wczoraj przybył do Wiednia poseł Korfanty. Celem przybycia Korfantego do Wiednia jest zawarcie imieniem rządu polskiego umów w sprawie dostaw węgla górnośląskiego dla Austrji, tudzież porozumienia się z dyrektorem Unionbanku Boselem w sprawie jego przyjazdu do Polski.

Morderstwo w Balicach

Dziś rano obiegły miasto pogłoski o dokonanym morderstwie w Balicach. Na miejsce zbrodni wyjechał wyższy urzędnik krakowskiej policji, z kilku funkcjonarjuszami urzędu śledczego, którzy przeprowadzą śledztwo. Szczegóły śledztwa trzymane są w tajemnicy.

Wedle zasiągniętych na miejscu zbrodni informacyj wczoraj wieczorem w lesie na drodze z Balic do Zabierzowa zamordowano kamerdynera ks. Sapiehy w Krakowie, Jana Żarskiego. Sprawcami mordu są: Marja Woźniak, córka jej i syn, zamieszkali w Burowie oraz Bartok, zamieszkały w Zabierzowie.

Mordercy zaczaili się w lesie, a po ukazaniu się Żarskiego oddali 2 strzały z karabinu, poczem dobili go kolbą i nożem.

Inflacja w Niemczech — powodem masowego obłędu

Z Lipska donoszą, że katastrofalny spadek waluty, wskutek którego banknot 1-milionowy stał się najdrobniejszą jednostką, stał się źródłem oryginalnej psychozy. Do jednego z zakładów dla obłąkanych w Saksonji przywieziono w ostatnich dniach kilkadziesiąt kobiet, które dostały obłędu na tle zawrotnego tańca cyfr. Są to zwłaszcza starsze, samotne emerytki i wdowy po urzędnikach, które zmuszone do życia z nędznej pensyjki, nie starczącej na kęs suchego chleba, postradały zmysły, nie mogąc znaleźć drogi w labiryncie fantastycznej drożyzny. Jedna z obłąkanych liczy bez przerwy w nieskończoność zera.

KRONIKA

GOŚCIE FRANCUSCY U PREMIERA WITOSA. — Wczoraj złożyli panu prezesowi Rady Ministrów wizytę przedstawiciele bawiącej obecnie w Warszawie wycieczki francuskiej Róża Bailly i Wincenty Laurier. Oboje wyrazili panu prezydentowi serdeczne podziękowanie za przyjęcie, jakie im zgotowało społeczeństwo i rząd Rzeczypospolitej Polskiej.

ZAKOŃCZENIE OBRAD KONGRESU METAPSYCHICZNEGO W WARSZAWIE. Wczoraj zakończył obrady kongres międzynarodowy metapsychiczny. W ciągu całego dnia odbywały się dyskusje nad referatami, wygłoszonymi w toku obrad. W wyniku tych dyskusyj uchwalono szereg rezolucyj. O godz. 6-tej popołudniu prezes honorowy polskiego towarzystwa badań psychicznych Dr. Inż. Lebiedziński wygłosił przemówienie pożegnalne, podkreślając niezwykłą zgodność członków kongresu w zapatrywaniach i wnioskach. Ostatnie słowa pożegnalne dla gości zjazdu wypowiedział prezes polskiego towarzystwa badań psychicznych inż. Grawier, dziękując gościom za liczny udział w zjeździe oraz organizatorom za pracę. Następny trzeci z kolei kongres metapsychiczny odbyć się ma w r. 1926 we Florencji.

Z KRONIKI ŻAŁOBNEJ. Adolf Dach, em. sędzia pow., adwokat, zmarł w dniu dzisiejszym, przeżywszy lat 50. Pogrzeb odbędzie się w sobotę.

„ŻABUSIA" G. ZAPOLSKIEJ W BAGATELI. Dziś po raz czwarty ukaże się znakomita sztuka G. Zapolskiej p. t. „Żabusia", która dzięki znakomitej grze artystów pp. Wernicz (rola tytułowa), Modzelewskiej, Ordyńskiej, Sznage-Andruszewskiej, Słoneckiej-Rygierowej, Noskowskiego, Wesołowskiego, Zbuckiego, wzbudziła ogólny entuzjazm. „Żabusia" grana będzie do końca bieżącego tygodnia. W próbach pod kierunkiem p. reżysera Nowakowskiego świetna komedja Sidne'a Garricka (autora „Kobiety, która zabiła") p. t. „Proces rozwodowy P. B.".

Abonamenty na stałe rezerwowanie miejsc w sezonie 1923/4 wydaje kancelarja teatru „Bagatela" codziennie od godz. 11 do 1 i od 5 do 7.

ZAMACHY SAMOBÓJCZE. Józefa Bigoniówna l. 16 zamieszkała w Ludwinowie przy ul. Tureckiej l. 16 wskoczyła do rzeczki w zamiarze samobójczym. Wydobyto ją jednak z wody, a lekarz Pogotowia przywróciwszy do przytomności, przewiózł B. do szpitala. Powodem zawód miłosny.

Podobnie w celu samobójczym Romuald Stanikowski lat 39, zamieszkały przy ul. Wiśniowej, zażył większą dozę lizolu. Po przepłukaniu żołądka Pogotowie ratunkowe przewiozło St. do szpitala.

ZATRUCIE ALKOHOLEM METYLOWYM W JEDNEJ Z RESTAURACYJ PRZY UL. KARMELICKIEJ. Do niejakiego Władysława Suwidły zawezwano wczoraj około godz. 10 Pogotowie ratunkowe. Lekarz stwierdził zatrucie alkoholem metylowym, który Sewidło wypił w jednej z restauracyi przy ul. Karmelickiej. Sewidłę przewieziono do szpitala.

WYPADEK PRZY PRACY. Technik budowlany Sierdziński Stan. spadł z rusztowania przy budowie domu na Prądniku Czerwonym, doznawszy licznych i ciężkich obrażeń na całem ciele. Pogotowie przewiozło go do szpitala.

KRADZIEŻ. Niejakiemu Schrenzlowi skradziono z zarzutki w czasie wpłacania pieniędzy do kasy P. K. P. 12 milionów mkp. Mimo natychmiastowych poszukiwań złodzieja nie znaleziono.

Zofji Chrzanowskiej, przy ul. Garncarskiej skradziono wczoraj między godz. 9—12 większą ilość garderoby i bielizny wartości 41 miljonów.

Z SĄDU

ZWOLNIONA. Oskarżona o morderstwo Wilkowa, o czem donosiliśmy we wczorajszym numerze została zwolnionoa od winy i kary. Jest to trzeci wyrok uwalniający, wydany w procesach o dzieciobójstwo w kadencji wrześniowej.

PROCES PRASOWY. Przed trybunałem przysięgłych toczył się dzisiaj proces o obrazę czci popełnioną drukiem przez Władysława Domagalskiego, na osobie inż. Heynowicza na łamach nie wychodzącego obecnie tygodnika „Krytyka". Oskarżony D. zarzucał inż. H. dorobienie się majątku po przybyciu do Chrzanowa w nielegalny sposób, czego ani świadkowie przesłuchani, ani rozprawa nie udowodniła. Obie strony jednak przed postawieniem pytań sędziom przysięgłych zgodziły się na deklarację, złożoną przez Domagalskiego, przepraszającą inż. Heynowicza i poniesienie kosztów sądowych. Oskarżonego bronił adw. Dr. Sabuda, oskarżyciela zastępował adw. Dr. Langrod. Rozprawie przewodniczył S. S. O. Frączkiewicz.

MÓJ FILM

(„JUŻ NIE IDZIE!")

Babina pod kościołem głośnym lamentem prosi miłosierne osoby o datek. Podchodzi fertyczna osóbka i zaczyna szperać w torebce. Babina już z góry dziękuje.

— Panie Boże wielki zapłać! Panie Boże wielki zapłać!...

Osóbka wysupłała wreszcie papierki i daje babinie rulonik ze słowami:

— A zmówcie babciu, zdrowaśkę za duszę Rajmunda!

— W imię Ojca i Syna... — zamaszyście żegna się babina i klepiąc zdrowaśkę, rozwija rulonik.

Nagle przerywa i woła:

— Paniusiu, paniusiu! Toto nie idzie już! Paniusiu!

Ale paniusia już nie słyszy.

— Patrzcie no, same stumarkówki, a cóż ja z tem zrobię!... Jezus Maria, co za świat, co za ludzie! I zdrowaśkę jeszcze odmówić! Akurat! Jeszcze za Rajmunda!... Pewnie też burżuj był taki sam!

Nowiny w kilku wierszach

Madryt, 6 września. Minister spr. zagr. zawiadomił oficjalnie nuncjaturę papieską, że król hiszpański wybiera się do Rzymu w listopadzie br.

Berlin, 6 września. Cena 2-funtowego chleba bezkartkowego podwyższoną została z dniem jutrzejszym na 1,050.000 marek, bułka kosztować będzie 55.000.

Berlin, 6 września. Zarząd banku Mendelsohn et Comp. donosi, że sfałszowana została wielka ilość czeków, wystawionych przez ten bank na bank Bleichrödera.

Kalendarzyk giełdowy

NOWE EMISJE.

Towarzystwo Przemysłowo-Leśne S. A. w Warszawie. podwyższa kapitał zakładowy z 150 na 750 miljonów mk. drogą przelania do kapitału zakładowego 600 miljonów mk. uzyskanych z przewalutowania majątku spółki.

Dotychczasowi akcjonarjusze otrzymają po 4 nowe akcje na każdą dotychczasową po 500 mk. nominalnej wartości bezpłatnie.

Żywiecka Fabryka Papieru Sp. Akc.

wydaje nowe akcje po 10.000 mk. wartości imiennej za każdą dotychczasową akcję po 200 koron wart. imiennej.

PRZEGLĄD NAFTOWY

Cena ropy borysławskiej wynosi 4.200 mk. za 1 kg, loco stacja Borysław, t. j. 42 miljony mkp. za cysternę po 10.000 kg. Ceny produktów naftowych mimo rozpoczętego sezonu utrzymują się na jednym poziomie. Na ogół daje się zauważyć pożądany objaw pewnej stabilizacji cen. Zawsze aktualna sprawa udziałów brutto, da się zaopatrzyć w parę komentarzy. Nie zbyt jasna forma rozporządzenia ministerjalnego w sprawie organizacji bruttowców i ich prerogatyw wywołała od dnia wejścia w życie pewne dysonanse.

W myśl rozporządzenia ministerjalnego, do czasu zorganizowania się bruttowców na podstawie wzorowego statutu cena ropy bruttowej ustaloną być powinna na podstawie porozumienia się dyrekcji Państwowych Zakładów Naftowych z hurtownikami.

Zorganizowanie się bruttowców na podstawie wzorowego statutu zostało uniemożliwione dotychczas z powodu, że treść jego nie została nadesłana do ich wiadomości przez Min. handlu i przemysłu. Nieokreślenie zaś terminu, do którego powinni zorganizować się bruttowcy, wytworzyło dziwnie skomplikowaną sytuację.

Ostatnio postanowiło Min. przemysłu i handlu, aby ceny ustalone były na podstawie porozumienia z dotychczas istniejącymi związkami bruttowców, co też w dniu jutrzejszym będzie miało miejsce.

Natomiast zaznaczyć należy, że rozszerzane pogłoski, jakoby 1 proc. zysku z udziałów brutto pobierał kurator, są niezgodne z prawdą.

Ustawowo wyznaczony na „koszta związków bruttowców i kuratora", 1 proc od dochodu z udziałów brutto umieszczony jest na rachunku bieżącym organizujących się związków bruttowców i kuratora, którego poborv określi dopiero Lwowska Izba Apelacyjna.

Zdeponowany kapitał oddany zostanie do dyspozycji uznanych organizacyj, które pozatem liczyć mogą na pewien kredyt, który jednak zależny jest od decyzji Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Polska a państwa bałtyckie

Kraków, 6 września.

„Temps" zamieszcza ciekawy artykuł pod powyższym tytułem. Ostatnia konferencja państw bałtyckich, wywodzi dziennik, mimo zmiany rządu w Polsce wykazała, iż współpracę państw bałtyckich należy uważać za czynnik stały w polityce europejskiej. Najważniejsze fakty tej współpracy są następujące: przedewszystkiem front wspólny przeciwko imperjalizmowi czerwonemu. Zwycięstwa polskie i obrona bohaterska państw bałtyckich przeciwko Rosji, oraz zawarte następnie traktaty zbliżyły te państwa. Lecz oprócz tego mają one stale interesy wspólne, wynikające z sąsiedztwa z Rosją, przedewszystkiem dogodności wystąpień wobec niej, jako blok zjednoczony, który nie zagraża Rosji, lecz zmusza ją do wyrzeczenia się wszelkiej myśli podjęcia polityki imperjalistycznej. Doniosła rola w tem Polski nie jest dotąd należycie ocenianą. Intrygi niemieckie starają się wykazać, iż przeważna rola Polski na konferencjach, wynikająca z jej większego znaczenia mocarstwowego, jest przejawem imperjalizmu, lecz przy głębszem przyjrzeniu się staje widocznem, iż tylko dzięki stanowisku, zajętemu przez Polskę, państwa bałtyckie uniknęły losu krajów kaukazkich, zmuszonych gwałtem do zależności od Rosji sowieckiej. Państwa bałtyckie nie połączyły się dotąd w związek formalny z powodu Finlandji, w której widocznie są jeszcze wpływy niemieckie, lecz we wszystkich sprawach ważniejszych, tyczących wschodu europejskiego, państwa bałtyckie pracowały ręka w rękę.

Państwa bałtyckie złączone są również przez liczne więzy gospodarcze. Należy również zdać sobie sprawę z tego, iż tylko przez zadzierzgnięcie silniejszego związku państw bałtyckich z Polską Niemcy mogą być powstrzymane w swych szerokich projektach ekspanzji politycznej i gospodarczej w Rosji. Dotąd, pisze „Temps", Niemcom udawało się mieć wpływ w Rosji... Lecz Niemcy chcą iść dalej i pokrzyżować projekt polski związku bałtyckiego, a zarazem wciągnąć w orbitę swych wpływów wszystkie państwa, mające wejść do tego związku. Prawdą jest, iż usiłowania niemieckie nie osiągnęły celu, lecz samo utworzenie związku się odwlekło. Obawa popchnięcia ostatecznie Litwy w ramiona Niemiec i Rosji przeszkodziła utworzeniu związku bałtyckiego bez Litwy. Należy stwierdzić, iż w razie udziału Litwy w związku bałtyckim między Rosją a Niemcami stanęłaby mocna i zwarta barjera. Oczywista, iż tylko od Litwy zależy wejść do rodziny narodów, pragnących osiągnąć dzieło pokoju i cywilizacji przez zgodny wysiłek, a równocześnie zdecydowanych bronić swej niepodległości wszelkiemi siłami. Być może z czasem Litwa sama zrozumie niebezpieczeństwo swej taktyki nietylko dla istnienia innych państw bałyckich, lecz nawet dla niej samej, gdyż w razie katastrofy nic nie ochroni Litwy przed falami rosyjskiemi, dążącemi do brzegu niemieckiego. Litwa może znaleźć rękojmię swego istnienia tylko w ostatecznie utworzonym związku bałtyckim.

WIADOMOSCI GOSPODARCZE

Znaczenie Targów Wschodnich we Lwowie

Lwów, 6 września.

Wskrzeszona tradycja Lwowa, jako miasta handlowego i łącznika pomiędzy Zachodem a Wschodem po raz trzeci przybiera realne kształty w formie mających już swą ustaloną sławę „Targów Wschodnich".

Targi, które się we Lwowie corocznie odbywają, mają na celu umożliwić na wielką stopę wymianę towarów między wschodem a zachodem i otworzyć przemysłowcom zachodnim wielkie i bogate złoża surowców, jakie posiada wschód, tak szczodrze przez przyrodę wyposażony, jego niewyczerpane zapasy. Rosja, olbrzymi kraj, przeważnie rolniczy, posiada bogate zasoby naturalne, a przemysł natomiast zupełnie nie rozwinięty. Jeżeli przyjmiemy, jako cechę charakterystyczna, produkcję żelaza i stali, którą chętnie dopuszczają jako miarę rozwoju przemysłowego i ruchliwości przemysłowej, Rosja, która posiada co najmniej cztery razy więcej ludności, aniżeli Francja, produkowała w roku 1913 mniej żelaza a ledwie tyle stali, co Francja. Polska jest poniekąd naturalnym rynkiem zakupu towarów zbytkownych dla mas rosyjskich. Naturalne stosunki handlowe między Polską a Rosją kształtują się w ten sposób, że Rosja odstępuje Polsce płody rolnicze, surowce potrzebne do przemysłu i wogóle towary grubszej roboty, a otrzymuje stamtąd wytwory wykwintne i przedmioty zbytkowne.

Organizacja ekonomiczna Polski opartą jest właśnie na tych podstawach. Działalność przemysłowa w Polsce była długi czas zatamowana wypadkami wojennymi, systematycznem pustoszeniem, rabunkiem materjału przemysłowego i surowców. Jednym z najważniejszych warunków rozwoju przemysłu jest zapewnienie sobie korzystnych rynków zbytu. Wywóz towarów jest dla Polski koniecznością bezwarunkową nie tylko chwilowa, gdyż tylko w ten sposób może się podnieść kurs naszej waluty i poprawić stanowczo nasza ogólna sytyacja ekonomiczna i finansowa. Kraje, sąsiadujące z Polską od zachodu, same wysoko uprzemysłowione, nie mogą stanowić rynków zbytu dla Polski, chyba dla jej surowców. Wyroby przemysłowe, których wartość jest wyższa, gdy są wytworem pracy ludzkiej, nie znalazłyby dostatecznego zbytu. Ekspanzja handlowa Polski musi się tedy zwracać głównie ku Wschodowi.

Pod tym rozległym kątem widzenia rozpatrywane Targi Wschodnie we Lwowie, mają doniosłe znaczenie dla całokształtu gospodarczego życia Polski.

— o o o —

PRZEMYSŁ CHEMICZNY NA TARGACH WSCHODNICH.

Spółka akcyjna „Krakus" Zjednoczone Fabryki przetworów wyskokowych i owocowych w Krakowie wystawi na Targach Wschodnich wyroby swego działu chemicznego, obejmującego **fabrykę potażu.**

Jak wiadomo, posiada Spółka akcyjna „Krakus" obok fabryki wódek i likierów i rafinerji spirytusu, połączonej z wolnym składem, — własną gorzelnię przemysłową.

W gorzelni przemysłowej przerabia się melasę na spirytus. Wywary melasy przepala Spółka w specjalnych, na ten cel urządzonych piecach, **na węgiel potasowy**, który następnie poddaje się rafinowaniu i przeróbce na potaż.

Fabryka potażu obejmuje **dwa wielkie zabudowania fabryczne.** W jednem mieszczą się piece, służące do przepalania wywarów melasowych na węgiel potasowy, w drugiem **rafinerja potażu.** Urządzenia maszynowe w tym dziale przemysłu **czynią zadość wszelkim wymogom nowoczesnej techniki i wzorują się na pierwszorzędnych urządzeniach tego rodzaju zagranicą.**

Radzie Zawiadowczej i Dyrekcji Spółki **należy się uznanie,** że w dzisiejszych tak trudnych warunkach na rynku kredytowym i finansowym, potrafiła miliardowym kosztem powołać do życia nową placówkę przemysłową.

Fabryka potażu Spółki akcyjnej „Krakus" jest obecnie **jedyną** w Polsce, a jej produkty stanowią **cenny artykuł, mający zastosowanie w rolnictwie i przemyśle.**

Jeśli się zważy, że **Polska wydawała dotąd na potaż, sprowadzany z zagranicy kilkanaście miliardów rocznie**, widzimy, że nowa placówka przemysłowa, stworzona przez Spółkę, **wypełnia znaczną lukę w uprzemysłowieniu kraju** i jako taka ma doniosłe znaczenie gospodarczo-społeczne, świadcząc zarazem **chlubnie o inicjatywie założycieli.**

Nie od rzeczy będzie zauważyć, że Spółka rozporządza dzisiaj znacznym zapasem **(około 60 wagonów)** węgla potasowego, wypalonego w swoich piecach, z którego otrzyma około **30 wagonów** czystego potażu, przedstawiającego wartość ponad **10 miljardów Mkp.**

Z powodu trudności technicznych ukażą się eksponaty fabryki potażu S. A. „Krakus" na Targach Wschodnich **dopiero około 15 bm. m.**

—o—

KREDYTY P. K. O. DLA DROBNEGO PRZEMYSŁU. Jak się dowiadujemy, P. K. O. okazała skłonność do udzielania pożyczek na warunkach ulgowych za pośrednictwem wojewódzkich wydziałów przemysłowych i ministerstwa przemysłu i handlu drobnym przemysłowcom i rzemieślnikom i narazie przeznaczyła na ten cel marek 500 miljonów.

Kredyt ten ma być krótkoterminowy, trzymiesięczny za oprocentowaniem 14 procent w stosunku rocznym i 6 procent w stosunku rocznym dla banku, udzielającego żyra.

Pożyczki te bowiem będą udzielane za żyrem banku.

W związku z powyższem petenci winni skierowywać podania należycie ostemplowane wraz z załącznikami do wydziału przemysłowego województwa.

SPRZEDAŻ TOWARÓW POLSKICH ZAGRANICĘ ZA MARKI POLSKIE A DEKLARACJE DEWIZOWE. O ile eksporter sprzedaje towar za marki polskie, ma złożyć o tem deklarację do banku dewizowego. Marki w tym wypadku powinny wpłynąć z przekazu zagranicznego. W sprawie eksporterów, którzy otrzymali dawniej już należytość za towar, a wysyłają go dopiero teraz, odnośnie drzewa zakontraktowanego jeszcze w roku ubiegłym, nastąpiło porozumienie między przedstawicielami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu a Syndykatami drzewnymi, polegające na składaniu tylko 30% drzewa w Gdańsku (od 1. 10. br. 50%). Eksporterom, którzy zawarli umowy w ostatnim czasie przed wydaniem rozporządzeń walutowych, Departament Handlowy przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu przyjdzie z pomocą, o ile udowodnią, iż umowy zawarli przed zakazem, i że otrzymane obce waluty spieniężyli w PKKP. W tym wypadku Departament Handlowy zwróci się do Ministerstwa Skarbu z wnioskiem o zwolnienie z obowiązku składania walut.

ANGIELSKI DORADCA FINANSOWY DLA POLSKI. Ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało wiadomość o przyjęciu przez p. Hilton Younga zaproszenia rządu polskiego do przybycia do Polski w charakterze rzeczoznawcy w sprawach finansowych i gospodarczych. P. Hilton Young przyjeżdża do Polski dnia 7 października i pozostanie w Polsce około dwa miesiące. Już dawno, bo jeszcze w r. 1921 za czasu urzędowania na stanowisku ministra skarbu p. Steczkowskiego powzięta przez rząd polski myśl zasięgnięcia fachowej i kompetentnej opinii w sprawach finansowych, dała się zatem zrealizować. Myśl ta nie była obca żadnemu z poprzednich rządów, a obecnemu rządowi, prowadzącemu energiczne prace nad uzdrowieniem finansów, przypada w udziele skorzystanie z fachowej dorady p. Hiltona Younga. P. Hilton Young, wybitny finansista, były podsekretarz stanu w ministerstwie finansów za gabinetu Lloyda George'a, autor prac w dziedzinie skarbowości, przybędzie do Polski w charakterze nieoficjalnym i w ciągu pobytu będzie gościem rządu polskiego.

GIEŁDA LWOWSKA była wczoraj z powodu otwarcia Targów wschodnich nieczynna.

EKSPORT WĘGLA DO AUSTRJI. W ostatnich czasach wzmożony został znacznie eksport węgla do Austrji, podczas gdy do niedawna głównym konsumentem były Niemcy. Jest to objaw bardzo dodatni, gdyż Austrja przedstawia dla nas rynek znacznie pewniejszy na przyszłość, niż Niemcy.

ROZBUDOWA POLSKIEGO PORTU. W Gdyni rozpoczęto budowę dworca kolejowego. Obszerne budynki stacyjne staną po przeciwległej stronie dworca dotychczasowego. Projekt budowy przewiduje rozszerzenie torów stacyjnych i rozbudowę dworca towarowego aż do piasków Mokrzynckich. Linia kolejowa ma być połączona bocznicą z budującymi się koszarami marynarki handlowej. Rozmiary nowego dworca kolejowego są zastosowane do przewidzianego ruchu portowego w najbliższych latach.

PODWYŻSZENIE OPŁAT WYWOZOWYCH ZA DRZEWO. W d. 21 b. m. minister przemysłu i handlu podpisał rozporządzenie, regulujące opłaty wywozowe od drzewa. Ustalone stawki wynoszą: pięć szylingów dla budulca iglastego, 4 szylingi dla kopalniaków, papierówki, słupów telegraficznych, drzewa opałowego i 10 szylingów dla osiki.

Opłaty są obowiązkowe od daty podpisania niniejszego rozporządzenia.

MOŻLIWOŚCI HANDLU POLSKI Z LEWANTĄ. — Kalkucki oddział światowej instytucji „International Trade Developer" z centralą w Chicago zawiadomił zarząd targów wschodnich, że w kalkuckiej prasie pojawiły się notatki i artykuły zachęcające tamtejsze koła importerów i eksporterów do wzięcia udziału w targach wschodnich i równocześnie wyraża chęć nawiązania bliższych stosunków z instytucją targów, za pomocą wzajemnych raportów i komunikatów handlowych.

Towarzystwo handlowe „General Import Merchant" z siedzibą w Aleksandrji zwróciło się do Targów z prośbą o pośrednictwo w nawiązaniu stosunków handlowych z przemysłem polskim. G. I. M. zaopatruje Egipt w artykuły sportowe, brzytwy, perfumy, cukier, mleko, kandyzy, wódki i likiery, wody mineralne, napoje bezalkoholowe, szkło, naczynia kuchenne, maszyny do prania, ceramikę, maszyny do pisania, przybory elektrotechniczne itp. Nasze sfery handlowe i przemysłowe będą miały w ten sposób sposobność nawiązania bezpośredniego kontaktu z jedną z największych firm Egiptu.

Równocześnie zawiadamia filja konstantynopolitańska tow. „Maison Suisse" o przyjeździe jej reprezentanta na otwarcie Targów wschodnich celem zapoznania się z rynkiem polskim.

Rozmaitości

RĘCZNE TOREBKI Z OŚWIETLENIEM. Aby ułatwić znalezienie czegokolwiek w ręcznej torebce wieczorem na ulicy lub na schodach, fabryki wyrabiają obecnie torebki zaopatrzone w małe latarki elektryczne. Mała baterja (4 wolt) połączona z zamkiem torebki zapala się, gdy zamek jest otwarty, a gaśnie, gdy właścicielka zatrzaskuje torebkę.

NAJSZYBSZE ZWIERZĘTA. Jeden z przyrodników angielskich zadał sobie trud zbadania szybkości i wytrzymałości różnych zwierząt i otrzymał ciekawe rezultaty. Szybkość mierzono zapomocą zegarka sportowego, którego wskazówkę sekundową można za naciśnięciem zatrzymać, podczas biegu zwierzęcia badanego na wymierzonej przestrzeni. Poza tem mierzono ślady, pozostawione na piasku przez biegnące zwierzęta.

Próby te wykazały, że najszybszem zwierzęciem jest dobry chart, który może na krótkiej przestrzeni osiągnąć szybkość przeszło 50 kilom. na godzinę, drugie zaś dopiero miejsce zajmuje, uważany powszechnie za zwierzę najszybsze, zając, którego szybkość wynosi najwyżej 45 kilom. na godzinę. Następnie idą: koń wyścigowy, antylopa, lis, kojota (mały amerykański lis stepowy) i wilk szary. Co się tyczy wytrwałości w biegu, to zwierzęta dzikie są daleko wytrwalsze, niż domowe. Szary wilk, naprzykład, może przebiec w ciągu nocy 160 kilom., czego żaden koń nie potrafi. Z drugiej strony koń domowy biegnie szybciej na krótkiej przestrzeni, niż koń dziki. Dobry koń trenowany, posiadając jeźdźca na grzbiecie, może dogonić każdego mustanga. Najwytrwalszem jednak zwierzęciem w biegu jest wielbłąd jednogarbowy. Koń wyścigowy może przebyć sto kilom. z szybkością 30 kilom. na godzinę. Wprawdzie mehara (wielbłąd wierzchowy) przebiegnie w ciągu pięciu godzin tylko 125 kilom., ale za to może biec z jednakową szybkością 12 do 14 godzin na dobę i to przy tak skąpem odżywianiu, że koń zdechłby przy niem bardzo szybko.

REPERTUAR

TEATR MIEJSKI

Zamknięty.

BAGATELA

(początek o godzinie 8-ej)

Czwartek: „Żabusia"
Piątek: „Żabusia"
Sobota: „Żabusia"

OPERA I OPERETKA

Zamknięty.

Krakowska Spółka Tramwajowa

Z dniem 6 września 1923 wchodzi w życie następująca

Nowa taryfa tramwajowa:

1) Bilet jednorazowej jazdy dla dorosłych łącznie z podatkiem gminnym Mk. 4000.

2) Bilet jednorazowej jazdy dla dzieci poniżej lat 10-ciu i młodzieży szkolnej Mk. 2000.

3) Bilet jednorazowej jazdy dla robotników, urzędników państwowych, oficerów (na legitymacje) i żołnierzy (bez legitymacji) wraz z podatkiem gminnym Mk. 3000. — **po godzinie 10 wieczór ceny podwójne.**

4) Karta miesięczna łącznie z podatkiem gminnym Mk. 220.000.

5) Należytość za przewiezienie pakunku bez względu na porę dnia Mk. 4000.

W przedwstępnej sprzedaży wydawane będą bilety normalne dla dorosłych w bloczkach po 50 sztuk w cenie po Mk. 195.000 za bloczek.

Posiadacze bloczków i kart abonamentowych, zakupionych przed ogłoszeniem niniejszej taryfy — winni w myśl § 3 regulaminu jazdy dopłacić różnicę ceny kupna, a mianowicie posiadacze bloczków za nieużyte jeszcze bilety, posiadacze zaś kart abonamentowych za czas pozostający jeszcze do korzystania z tychże.

Do biletów, zakupionych po cenach ostatniej taryfy, tudzież takich, których cenę wedle ostatniej taryfy uzupełniono, można dopłacać różnicę w wozach u konduktora. Wyjątek stanowią tylko bilety szkolne, co do których należy dopłatę uskutecznić w Dyrekcji Tramwaju.

Wszystkie dawniej zakupione bilety i karty abonamentowe należy do dnia 8 września 1923 włącznie złożyć w Dyrekcji Tramwaju, gdzie po złożeniu należnej dopłaty nastąpi ich ostemplowanie.

Posiadacze bloczków i kart abonamentowych, którzyby dopłaty nie chcieli uiścić, mogą w powyższym terminie otrzymać zwrot pieniędzy, a mianowicie odnośnie do bloczków za bilety nieużyte, a odnośnie do kart abonamentowych za czas pozostający do korzystania z tychże.

Kraków, dnia 5 września 1923.

Dyrekcja Tramwaju.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Feliks Jabłoński. Z Drukarni Ludowej w Krakowie.